

۱- شرکت تولیدی (الف) در ۱۳۹۸/۱/۱، ماشین آلاتی را به مبلغ ۲۰ میلیون ین خریداری کرد. این ماشین آلات طبق الگوی بهای تمام شده به حساب منظور می شود و عمر مفید برآوردی آن ۲۰ سال است. تاریخ گزارشگری شرکت (الف) ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ و واحد پول عملیاتی آن ریال است. نرخ تبدیل ریال و ین به شرح زیر است:

تاریخ	ریال = ۱ ین
۱۳۹۸/۱/۱	۲
۱۳۹۸/۱۲/۲۹	۳
میانگین نرخ تبدیل طی دوره	۲/۵

مبلغ دفتری ماشین آلات در صورت وضعیت مالی به تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ چند میلیون ریال است؟

- (۱) ۳۷
- (۲) ۳۷/۵
- (۳) ۳۸
- (۴) ۴۸

پاسخ سوال یک:

قسمت ب بند ۱۱ استاندارد ۱۶:

اقدام غیر پولی که به بهای تمام شده تاریخی برحسب ارزش ثبت شده است باید با استفاده از نرخ تسعیر در تاریخ انجام معامله تسعیر شود.

شرح	میلیون ریال
بهای تمام شده ماشین آلات	$20 \times 2 = 40$
هزینه استهلاک سال ۱۳۹۸	$40 \div 20 = 2$
مانده ارزش دفتری	$40 - 2 = 38$

پاسخ گزینه ۳ -

۲- مانده حساب تسهیلات مالی دریافتی شرکت (الف) در ابتدای سال ۱۳۹۷ به شرح زیر است:

تسهیلات مالی با نرخ سود ۸/۴٪ - بازپرداخت: سال ۱۳۹۸ ۱۵ میلیون ریال
تسهیلات مالی با نرخ سود ۱۱٪ - بازپرداخت: سال ۱۳۹۹ ۲۴ میلیون ریال

شرکت (الف) از ۱۳۹۷/۴/۱ اقدام به ساخت یک دارایی واجد شرایط کرد و در همان تاریخ مبلغ ۶ میلیون ریال برای ساخت دارایی از حساب بانکی خود برداشت نمود. شرکت (الف) در ۱۳۹۷/۸/۱، مجدداً به منظور ساخت دارایی مبلغ ۳ میلیون ریال دیگر برداشت کرد. مخارج تأمین مالی قابل احتساب در بهای تمام شده دارایی مورد نظر در سال ۱۳۹۷ چند ریال است؟

- (۱) ۷۵۰,۰۰۰
- (۲) ۵۷۵,۰۰۰
- (۳) ۴۷۲,۰۰۰
- (۴) ۳۵۰,۰۰۰

پاسخ سوال دو:

بند ۱۴ استاندارد ۱۳:

چنانچه فعالیت تأمین مالی واحد تجاری به صورت متمرکز انجام شود و بخشی از وجوه مربوط جهت تحصیل یک دارایی واجد شرایط به مصرف برسد، مخارج تأمین مالی قابل احتساب در بهای تمام شده دارایی را باید با اعمال نرخ جذب نسبت به مخارج انجام شده جهت آن دارایی، تعیین کرد. نرخ جذب مورد نظر باید برابر با میانگین موزون مخارج تأمین مالی برای تسهیلات مالی طی دوره، به استثنای تسهیلاتی باشد که مشخصاً به منظور تحصیل یک دارایی واجد شرایط اخذ گردیده است. مبلغ مخارج تأمین مالی که طی دوره به بهای تمام شده دارایی منظور می شود نباید از مبلغ مخارج تأمین مالی تحمل شده طی آن دوره بیشتر باشد.

شرح	میلیون ریال
مخارج مالی تسهیلات با نرخ سود ۸/۴٪	$15 \times 8/4 = 126$
مخارج مالی تسهیلات با نرخ سود ۱۱٪	$24 \times 11 = 264$
جمع مخارج مالی	$126 + 264 = 390$
میانگین نرخ مخارج تأمین مالی	$390 \div 3 = 130$
استفاده از تسهیلات به مدت ۹ ماه	$6 \times 130 \times 9 \div 12 = 540$
استفاده از تسهیلات به مدت ۵ ماه	$3 \times 130 \times 5 \div 12 = 162.5$
مخارج مالی قابل احتساب در بهای تمام شده دارایی	$540 + 162.5 = 702.5$

پاسخ گزینه ۲ -

۳- بهای تمام شده حق اختراع خریداری شده توسط شرکت آلفا ۳۰ میلیون ریال و مانده استهلاک انباشته آن در ۱۳۹۸/۱/۱ معادل ۹ میلیون ریال است. استهلاک براساس عمر مفید برآوردی ۱۰ سال محاسبه شده است. ارزیابی کاهش ارزش حق اختراع در ۱۳۹۸/۷/۱ مشخص کرد که ارزش اقتصادی حق اختراع ۱۲ میلیون ریال و عمر مفید باقیمانده آن ۳ سال است. در همین تاریخ، شرکت آلفا پیشنهاد فروش حق اختراع مذکور را به مبلغ ۱۵ میلیون ریال دریافت کرد. مبلغ دفتری حق اختراع در صورت وضعیت مالی شرکت آلفا در ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ چند میلیون ریال است؟

- (۱) ۱۰
- (۲) ۱۲/۵
- (۳) ۱۴/۲۵
- (۴) ۱۵

پاسخ سوال سه :

بند ۸۷ استاندارد ۱۷:

واحد تجاری باید در تاریخ گزارشگری مالی، این موضوع را بررسی کند که آیا شواهدی دال بر کاهش در ارزش دارایی نامشهود وجود دارد یا خیر. در صورت وجود چنین شواهدی، باید مبلغ بازیافتنی دارایی برآورد شود. چنانچه مبلغ بازیافتنی دارایی کمتر از مبلغ دفتری باشد، مبلغ دفتری باید از طریق ایجاد ذخیره در حسابها به مبلغ بازیافتنی کاهش داده شود مگر اینکه شواهدی در مورد موقتی بودن این کاهش وجود داشته باشد. بررسی مزبور در مورد داراییهایی که آماده بهره برداری نیست و داراییهایی که عمر مفید آنها نامعین می باشد، از اهمیت بیشتری برخوردار است.

مبلغ بازیافتنی : خالص ارزش فروش یا ارزش اقتصادی یک دارایی، هرکدام که بیشتر است.

با عنایت به اینکه خالص ارزش فروش از ارزش اقتصادی بیشتر است، لذا مبلغ ۱۵ میلیون ریال (خالص ارزش فروش) به عنوان مبلغ بازیافتنی منظور می شود و چون برای ارزیابی باید اقل مبلغ دفتری و مبلغ بازیافتنی مد نظر قرار گیرد باز هم خالص ارزش فروش به عنوان مبلغ دارایی لحاظ می شود.

شرح	میلیون ریال
بهای تمام شده حق اختراع در ۹۸/۰۱/۰۱	۳۰
استهلاک انباشته در ۹۸/۰۱/۰۱	(۹)
ارزش دفتری در ۹۸/۰۱/۰۱	۳۰-۹=۲۱
ارزش دفتری در ۹۸/۰۷/۰۱ (پس از کسر هزینه استهلاک شش ماهه)	۲۱-(۲۱×۵۰٪)=۱۰/۵
ارزش اقتصادی در تاریخ ۹۸/۰۷/۰۱ - عمر مفید ۳ سال	۱۲
خالص ارزش فروش - در تاریخ ۹۸/۰۷/۰۱	۱۵
هزینه استهلاک شش ماهه دوم سال - عمر مفید ۳ سال	۱۵÷۳×۵۰٪=۲/۵
ارزش دفتری در تاریخ ۹۸/۱۲/۲۹	۱۵-۲/۵=۱۲/۵

۴- یک واحد مولد وجه نقد از دارایی های زیر تشکیل شده است:

میلیون ریال	
۷۰۰	ساختمان
۲۰۰	ماشین آلات و تجهیزات
۹۰	سرقفلی
۲۰	دارایی های جاری
۱,۰۱۰	

یکی از ماشین آلات به مبلغ دفتری ۴۰ میلیون ریال آسیب دیده است و قابل استفاده نیست. مبلغ بازیافتنی واحد مولد وجه نقد ۷۵۰ میلیون ریال برآورد شده است. مبلغ دفتری ساختمان پس از شناسایی زیان کاهش ارزش چند میلیون ریال است؟

- (۱) ۵۹۴
- (۲) ۵۹۷
- (۳) ۵۷۲
- (۴) ۵۴۸

پاسخ سوال چهار :

پاسخ گزینه ۱ -

- ۵- مدیریت شرکت آلفا، به دلیل زیان‌های عملیاتی عمده، در ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ به این نتیجه رسیده است که شرکت آلفا توانایی ادامه فعالیت ندارد. کدام مورد زیر در ارتباط با شرکت آلفا کاربرد دارد؟
- (۱) صورت‌های مالی شرکت آلفا همانند شرایط عادی تهیه می‌شود و موضوع تداوم فعالیت افشا می‌گردد.
  - (۲) دارایی‌های شرکت آلفا باید به بهای تمام شده یا ارزش جایگزینی اندازه‌گیری شود.
  - (۳) شرکت آلفا باید مبنای تهیه صورت‌های مالی را تغییر دهد.
  - (۴) نیازی به تهیه صورت‌های مالی شرکت آلفا نیست.

پاسخ سوال پنج :

پاسخ گزینه - ۳

بند ۲۳ استاندارد ۱ :

مدیریت در زمان تهیه صورت‌های مالی، باید توانایی واحد تجاری برای ادامه فعالیت را ارزیابی کند. واحد تجاری باید صورت‌های مالی را بر مبنای تداوم فعالیت تهیه کند، مگر اینکه مدیریت قصد انحلال واحد تجاری یا توقف عملیات را داشته باشد یا گزینه واقع‌بینانه دیگری نداشته باشد. زمانی که مدیریت در ارزیابی‌های خود، از عدم اطمینان بااهمیت در ارتباط با رویدادها و شرایطی آگاه است که ممکن است نسبت به توانایی تداوم فعالیت واحد تجاری، تردید اساسی ایجاد کند، واحد تجاری باید این عدم اطمینان را افشا کند. هنگامی که واحد تجاری صورت‌های مالی را بر مبنای تداوم فعالیت تهیه نمی‌کند، باید این واقعیت را همراه با مبنای تهیه صورت‌های مالی و دلایل عدم تداوم فعالیت واحد تجاری، افشا کند.

- ۶- شرکت (الف) ۶۰٪ از سهام دارای حق رأی شرکت (ب) را در تاریخ ۱۳۹۸/۷/۱ تحصیل کرد و در همان تاریخ، مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال تسهیلات با نرخ سود ۸٪ به شرکت (ب) اعطا نمود. هزینه‌های مالی سال منتهی به ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ در صورت‌های مالی شرکت (الف) ۲۰۰ میلیون ریال و در صورت‌های مالی شرکت (ب) ۷۰ میلیون ریال گزارش شده است. هزینه‌های مالی در صورت‌های مالی تلفیقی گروه چند میلیون ریال است؟

- (۱) ۲۱۵
- (۲) ۲۲۵
- (۳) ۲۳۰
- (۴) ۲۵۰

پاسخ سوال شش :

شرح	میلیون ریال
هزینه مالی در شرکت فرعی	۷۰
حذف هزینه مالی درون گروهی	$500 \times 8\% \times 50\% = 200$
هزینه مالی فرعی در شش ماهه دوم سال	$70 - 20 = 50 \times 50\% = 25$
هزینه مالی فرعی برای انعکاس در صورت‌های مالی تلفیقی	$70 - 20 - 25 = 25$
هزینه مالی اصلی در کل سال	۲۰۰
هزینه مالی در صورت‌های مالی تلفیقی	$200 + 25 = 225$

پاسخ گزینه - ۲

توضیح اینکه فرض شده است هزینه مالی به طور یکنواخت در طی سال اتفاق افتاده و در زمان تحصیل ۵۰ درصد آن در ارزش منصفانه خالص ارزش دارایی‌های شرکت فرعی لحاظ شده است. لذا ۵۰ درصد مابقی باید در تعدیلات تلفیق پس از تحصیل در نظر گرفته می‌شود.

- ۷- شرکت آلفا در ۱۳۹۸/۴/۱، برای احداث یک تونل، پیمانی سه ساله به مبلغ ۵,۰۰۰ میلیون ریال منعقد کرد. در ۱۳۹۸/۱۲/۲۹، ۱۰٪ پیمان با تحمل مخارجی به مبلغ ۴۰۰ میلیون ریال تکمیل شد؛ اما تعیین ماحصل پیمان به‌طور قابل اتکا برای آلفا در این تاریخ امکان‌پذیر نیست. در صورت سود و زیان سال ۱۳۹۸، حداکثر چند میلیون ریال می‌تواند به‌عنوان درآمد پیمان شناسایی شود؟

- (۱) صفر
- (۲) ۴۰
- (۳) ۵۰۰
- (۴) ۴۰۰

پاسخ سوال هفت :

پاسخ گزینه - ۴

بند ۲۱ استاندارد ۹ :

هرگاه حاصل یک پیمان بلندمدت را نتوان به گونه ای قابل اتکا برآورد کرد:

الف - درآمد باید تا میزان مخارج تحمل شده ای که احتمال بازافت آن وجود دارد شناسایی شود، و

ب - مخارج پیمان باید در دوره وقوع به عنوان هزینه شناسایی شود.

۸- شرکت (ب) به منظور خرید ماشین آلات، در ۱۳۹۷/۱/۱ مبلغ ۱ میلیارد ریال از دولت کمک بلاعوض دریافت کرد. چنانچه شرکت (ب) این ماشین آلات را در ۴ سال آینده به فروش برساند، باید مبلغ کمک را بازپرداخت کند؛ اما شرکت (ب) قصد فروش ماشین آلات را ندارد. عمر مفید ماشین آلات ۵ سال است. مانده بدهی شناسایی شده در ارتباط با کمک بلاعوض در ۱۳۹۷/۶/۳۱ چند میلیون ریال است؟

(۱) صفر

(۲) ۸۰۰

(۳) ۸۷۵

(۴) ۹۰۰

پاسخ سوال هشت :

قسمت ج بند ۱۳ استاندارد ۱۰ :

هرگاه، کمک بلاعوض به منظور تأمین مخارج ایجاد یا تحصیل داراییهای غیرجاری اعطا گردد، این کمکها را باید به موازات ایفای تعهدات مستتر در کمک بلاعوض که عموماً متناسب با عمر مفید اقتصادی داراییهای مربوط است، در صورت سود و زیان شناسایی کرد.

شرح	میلیون ریال
بدهی کمک بلاعوض در تاریخ ۹۷/۰۱/۰۱	۱,۰۰۰
عمر مفید ماشین آلات	۵ سال
درآمد قابل شناسایی در شش ماهه منتهی به ۹۷/۰۶/۳۱	$1,000 \div 5 \times 50\% = 100$
بدهی کمک بلاعوض در تاریخ ۹۷/۰۶/۳۱	$1,000 - 100 = 900$

پاسخ گزینه ۴ -

۹- طبق استاندارد حسابداری ۳۴ با عنوان رویه های حسابداری، تغییر در برآوردهای حسابداری و اشتباهات، کدام یک از گزینه های زیر، تغییر در رویه حسابداری تلقی می شود؟

(۱) تغییر در روش محاسبه هزینه استهلاک از روش خط مستقیم به روش مانده نزولی

(۲) تغییر گزارشگری هزینه استهلاک از طبقه هزینه های اداری به طبقه بهای تمام شده فروش

(۳) کاهش ارزش موجودی ها از بهای تمام شده به خالص ارزش فروش به عنوان یک رویداد تعدیلی بعد از تاریخ ترازنامه

(۴) تعدیل صورت های مالی واحد تجاری فرعی قبل از تهیه صورت های مالی تلفیقی به منظور یکسان سازی رویه های

حسابداری واحد تجاری فرعی و اصلی

پاسخ سوال نه :

پاسخ گزینه ۲ -

گزینه ۱ تغییر در برآورد است و گزینه ۳ وفق استاندارد ۵، رویداد تعدیلی بوده و بر اساس استاندارد موجودی مواد و کالا از روش اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش برای ارزیابی کاهش ارزش موجودی ها استفاده شده است و در گزینه ۴ یکسان سازی روش ها صرفاً در صورتهای مالی تلفیقی قابل اعمال خواهد بود. و اما در گزینه ۲ (اگر اسمش را بگذاریم تغییر رویه! که به نظر اصلاح اشتباه صحیح است) تغییر رویه صورت پذیرفته است.

۱۰- اطلاعات زیر از صورت وضعیت مالی شرکت (الف) استخراج شده است:

۱۳۹۰	۱۳۹۱	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۲,۵۰۰	۶,۵۰۰	دارایی‌های غیر جاری
		دارایی‌های اجاره سرمایه‌ای پس از کسر استهلاک انباشته
۲,۰۰۰	۴,۸۰۰	بدهی‌های غیر جاری
		بدهی‌های اجاره سرمایه‌ای
۸۰۰	۱,۷۰۰	بدهی‌های جاری
		بدهی‌های اجاره سرمایه‌ای

اگر هزینه استهلاک مرتبط با دارایی‌های اجاره سرمایه‌ای طی سال ۱۳۹۱، معادل ۱,۸۰۰ میلیون ریال باشد، در صورت جریان‌های نقدی چند میلیون ریال در ارتباط با پرداخت بابت اجاره‌های سرمایه‌ای منعکس می‌شود؟

- ۱) ۲,۱۰۰
- ۲) ۳۰۰
- ۳) سفر
- ۴) ۹,۵۰۰

پاسخ سوال ۱۰:	
شرح	میلیون ریال
افزایش دارایی اجاره سرمایه‌ای قبل از کسر استهلاک-اثر تعهدی خروج وجه نقد	(۵۸۰۰) = ۱۸۰۰ - ۶۵۰۰ - ۲۵۰۰
افزایش بدهی اجاره سرمایه‌ای - اثر تعهدی ورود وجه نقد	۳۷۰۰ = ۲۸۰۰ - ۱۷۰۰ + ۴۸۰۰
خالص اثر خروج وجه نقد بابت اجاره‌های سرمایه‌ای	(۲۱۰۰) = ۳۷۰۰ + (۵۸۰۰)
پاسخ گزینه ۱ -	

۱۱- شرکت (الف) با داشتن ۳۰٪ از سهام دارای حق رأی شرکت (ب)، از نفوذ قابل ملاحظه در این شرکت برخوردار است. سود خالص شرکت (ب) برای سال منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸ معادل ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال است. شرکت (ب)، طی سال ۱۳۹۸، کالایی به بهای تمام شده ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال را با ۳۰٪ سود به شرکت (الف) فروخت که نیمی از آن‌ها در پایان سال در شرکت (الف) موجود است. در پایان سال ۱۳۹۸، زیان کاهش ارزش سرمایه‌گذاری شرکت (الف) در شرکت (ب) ۳۵,۰۰۰ ریال است. سهم سود شرکت وابسته در صورت سود و زیان تلفیقی به چه مبلغی منعکس می‌شود؟

- ۱) ۳۲۵,۰۰۰
- ۲) ۳۴۹,۵۰۰
- ۳) ۳۶۰,۰۰۰
- ۴) ۴۵۰,۰۰۰

پاسخ سوال ۱۱:	
شرح	میلیون ریال
سود خالص ب	۱/۵
سود تحقق نیافته موجودی پایان دوره	۱/۳ - ۱ = ۰/۳
زیان کاهش ارزش سرمایه‌گذاری	۰/۰۳۵
سهم سود شرکت وابسته	(۱/۵ - ۰/۳) × ۳۰٪ - ۰/۰۳۵ = ۰/۳۲۵
پاسخ گزینه ۱ -	

۱۲- سود هر سهم شرکت (الف) در سال ۱۳۹۷ معادل ۸۱ ریال بوده است. شرکت (الف) طی سال ۱۳۹۸ حق تقدم خرید ۱ سهم جدید به ازای هر ۳ سهم موجود را منتشر کرد. قیمت اعمال حق تقدم خرید سهام ۱۶۰ ریال و قیمت بازار سهام قبل از تصویب انتشار حق تقدم ۲۲۰ ریال است. به‌منظور ارائه اطلاعات مقایسه‌ای در صورت‌های مالی سال ۱۳۹۸، سود هر سهم به چه مبلغی تجدید ارائه می‌شود؟

- ۱) ۸۷
- ۲) ۸۱/۵
- ۳) ۷۵/۵
- ۴) ۶۰/۷۵

پاسخ سوال ۱۲:	
پاسخ گزینه ۳ -	

۱۳- با توجه به استاندارد حسابداری ۱ با عنوان ارائه صورت‌های مالی (تجدیدنظر شده ۱۳۹۷)، کدام گزینه زیر درست نیست؟

- ۱) هنگام محاسبه سود یا زیان دوره، اقلام خاصی از درآمدها و هزینه‌ها طبق استانداردهای حسابداری مستثنا می‌شوند.
- ۲) در طبقه‌بندی هزینه‌ها برحسب کارکرد، حداقل تفکیک، افشای جداگانه بهای تمام شده فروش از سایر هزینه‌ها است.
- ۳) برای ارائه اقلام در صورت وضعیت مالی، ترتیب و شکل مشخصی در استاندارد حسابداری ۱ تجویز شده است.
- ۴) به واحدهای تجاری توصیه می‌شود هزینه‌ها را در متن صورت سود و زیان طبقه‌بندی کنند.

پاسخ سوال ۱۳:

پاسخ گزینه - ۳

بند ۵۹ استاندارد شماره ۱:

این استاندارد ترتیب یا شکل خاصی برای ارائه اقلام توسط واحد تجاری تجویز نمی‌کند. بند ۵۵، تنها اقلامی را فهرست می‌کند که ماهیت یا کارکرد آنها به اندازه‌های متفاوت است که ارائه جداگانه در صورت وضعیت مالی را توجیه می‌کند. افزون بر این:
الف. اگر اندازه، ماهیت یا کارکرد یک قلم یا مجموعه ای از اقلام مشابه به گونه ای باشد که ارائه جداگانه آن برای درک وضعیت مالی واحد تجاری، مربوط باشد، آن قلم در زمره اقلام اصلی قرار می‌گیرد؛ و
ب. عناوین مورد استفاده یا ترتیب ارائه اقلام یا مجموعه ای از اقلام مشابه، ممکن است به دلیل ماهیت واحد تجاری و معاملات آن اصلاح شود تا اطلاعاتی مربوط برای درک وضعیت مالی فراهم کند. برای مثال، ممکن است یک مؤسسه مالی، عنوانهای بالا را برای فراهم کردن اطلاعات مربوط درباره عملیات مؤسسه مالی، تغییر دهد.

۱۴- شرکت (الف) برای واگذاری مجموعه‌ای از دارایی‌ها در حال برنامه‌ریزی است. این مجموعه از دارایی‌ها، یک مجموعه واحد است که مبلغ دفتری دارایی‌های آن بلافاصله قبل از این طبقه‌بندی ۴۰ میلیون ریال می‌باشد. شرکت (الف) از الگوی تجدید ارزیابی مندرج در استاندارد حسابداری ۱۱ برای این دارایی‌ها استفاده می‌کند. در زمان طبقه‌بندی به‌عنوان مجموعه واحد، دارایی‌ها به مبلغ ۳۶ میلیون ریال تجدید ارزیابی شدند. مخارج برآوردی فروش ۲ میلیون ریال است. تجدید ارزیابی در زمان طبقه‌بندی به‌عنوان مجموعه واحد چه اثری روی صورت‌های مالی دارد؟

- ۱) شناسایی ۲ میلیون ریال زیان
- ۲) شناسایی ۶ میلیون ریال زیان کاهش ارزش
- ۳) شناسایی ۴ میلیون ریال زیان کاهش ارزش
- ۴) شناسایی ۴ میلیون ریال زیان طبق استاندارد حسابداری ۱۱ بلافاصله قبل از طبقه‌بندی به‌عنوان نگهداری شده برای فروش و پس از آن، شناسایی ۲ میلیون ریال زیان کاهش ارزش

پاسخ سوال ۱۴:

پاسخ گزینه - ۴

۱۵- شرکت (ب) در ابتدای سال ۱۳۹۸ یکی از ماشین‌آلات تخصصی خود را به شرکت (ب) می‌فروشد و بلافاصله آن را از طریق اجاره سرمایه‌ای، اجاره می‌کند. خالص مبلغ دفتری ماشین‌آلات ۷۰ میلیارد ریال و عواید حاصل از فروش که معادل ارزش منصفانه ماشین‌آلات است، ۱۲۰ میلیارد ریال می‌باشد. اگر عمر مفید برآوردی ماشین‌آلات و دوره اجاره ۵ سال و نرخ ضمنی سود تضمین شده برای اجاره ۱۰٪ باشد، اثر معامله فروش و اجاره مجدد بر سود و زیان سال ۱۳۹۸ چند میلیارد ریال است؟

- ۱) ۲۶ - زیان
- ۲) ۵۰ - سود
- ۳) ۳۶ - زیان
- ۴) ۱۰ - سود

پاسخ سوال ۱۵:

بند ۴۶ و ۴۷ استاندارد ۲۱:

بند ۴۶ - چنانچه معامله فروش و اجاره مجدد از نوع اجاره سرمایه ای باشد مازاد عواید فروش نسبت به مبلغ دفتری دارایی نباید بی درنگ به عنوان درآمد در صورت‌های مالی فروشنده (اجاره کننده) منعکس شود. این مازاد باید در طول دوره اجاره به عنوان درآمد شناسایی شود.
بند ۴۷ - چنانچه اجاره مجدد، از نوع اجاره سرمایه ای باشد، معامله اجاره مجدد وسیله ای است که اجاره دهنده با وثیقه گرفتن دارایی، منابع مالی مورد نیاز اجاره کننده را تأمین می‌کند. به همین دلیل تلقی مازاد حاصل از فروش نسبت به مبلغ دفتری دارایی به عنوان درآمد، مناسب نیست بلکه در طول دوره اجاره به عنوان درآمد شناسایی می‌شود.

شرح	میلیون ریال
مازاد عواید فروش نسبت به مبلغ دفتری دارایی (درآمد تحقق نیافته)	۵۰
درآمد تحقق یافته بر مبنای مدت اجاره	$۵۰ \div ۵ = ۱۰$
هزینه استهلاک دارایی اجاره سرمایه ای	$۱۲۰ \div ۵ = ۲۴$
هزینه مالی بدهی اجاره سرمایه ای	$۱۲ \times ۱۰\% = ۱۲$
اثر معامله فروش - اجاره مجدد بر سود و زیان سال ۱۳۹۸	$۱۰ - ۲۴ - ۱۲ = (۲۶)$

پاسخ گزینه - ۱

۱۶- شرکت (الف) در ۱۳۹۴/۱/۱ با نصب تجهیزاتی خاص، اقدام به حفاری زمین جهت استخراج نفت خام کرد. شرکت ملزم است پس از پایان دوره ۵ ساله مجاز برای حفاری، تجهیزات نفتی را برچیند و محل حفاری را بازسازی کند. مخارج برچیندن و بازسازی در ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ معادل ۳۰ میلیارد ریال برآورد شده است. اگر نرخ تنزیل ۸٪ و $PVIF_{8\%,5} = 0.68$ باشد، مبلغ ذخیره شناسایی شده در صورت وضعیت مالی شرکت (الف) به تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۹ چند میلیون ریال است؟

- (۱) ۱,۶۳۲
- (۲) ۳۲,۴۰۰
- (۳) ۲۰,۴۰۰
- (۴) ۲۲,۰۳۲

پاسخ سوال ۱۶:

قسمت ج بند ۱۶ استاندارد ۱۱:

بهای تمام شده یک قلم دارایی ثابت مشهود شامل موارد زیر است:

- الف. قیمت خرید، شامل عوارض گمرکی و مالیاتهای غیرقابل استرداد خرید، پس از کسر تخفیفات تجاری،
- ب. هرگونه مخارج مرتبط مستقیم یا غیرمستقیمی که برای رساندن دارایی به وضعیت قابل بهره‌برداری تحمل می‌شود، و
- ج. برآورد اولیه مخارج پیاده‌سازی و برچیندن دارایی و بازسازی محل آن از بابت تعهدی که در زمان تحصیل دارایی یا در نتیجه استفاده از دارایی طی یک دوره خاص برای مقاصد غیر از تولید کالا (برای مثال بازسازی زمین مورد استفاده جهت استخراج مواد معدنی به حالت اولیه در پایان فعالیت) طی آن دوره، تقبل می‌شود. باتوجه به اینکه چنین مخارجی در آینده واقع می‌شود تعهد مرتبط با آن باید براساس ارزش فعلی آن مخارج در زمان تحصیل دارایی شناسایی شود.

شرح	میلیون ریال
برآورد اولیه مخارج پیاده‌سازی و برچیندن دارایی براساس ارزش فعلی	$30.000 \times 0.68 = 20.400$
هزینه مالی ناشی از تعهدات مخارج پیاده‌سازی و برچیندن دارایی	$20.400 \times 8\% = 1.632$
ارزش فعلی تعهدات آتی و مخارج مالی تحقق یافته (ذخیره برچیندن)	$20.400 + 1.632 = 22.032$

پاسخ گزینه - ۴

۱۷- شرکت (الف)، از تولیدکنندگان بزرگ محصولات بهداشتی است که محصولات خود را طی قرارداد حق‌العمل‌کاری به شرکت پخش (ب) می‌فروشد تا شرکت (ب) نیز به نوبه خود، از طریق زنجیره توزیع گسترده‌ای که دارد، محصول را به عموم مردم به فروش برساند. شرکت (الف) درآمد حاصل از فروش محصولات خود به شرکت (ب) را چه زمانی شناسایی می‌کند؟

- (۱) در زمان تحویل محصولات به شرکت (ب)
- (۲) در زمان فروش محصولات توسط شرکت (ب)
- (۳) بستگی دارد شرایط پرداخت شرکت (ب) به شرکت (الف) نقدی باشد یا اعتباری
- (۴) بستگی به شرایط تحویل کالا توسط شرکت (الف) به شرکت (ب) دارد (برای مثال فوب یا سیف و ...)

پاسخ سوال ۱۷:

پیوست استاندارد شماره ۳ - نمونه هایی از موارد شناخت درآمد عملیاتی

تا زمانی که کالا به شخص ثالثی فروخته نشده است، شناخت درآمد صورت نمی‌گیرد.

پاسخ گزینه - ۲

۱۸- شرکت (الف) در ۱۳۹۴/۱/۱، ۷۰٪ سهام دارای حق رأی شرکت بتا را به مبلغ ۶۰۰,۰۰۰ هزار ریال تحصیل کرد. ارزش منصفانه و دفتری خالص دارایی‌های بتا در تاریخ تحصیل، ۷۰۰,۰۰۰ هزار ریال است. شرکت (الف) در ۱۳۹۶/۱۲/۲۹، تمام سرمایه‌گذاری خود در شرکت بتا را به مبلغ ۹۵۰,۰۰۰ هزار ریال فروخت. در این تاریخ، ارزش دفتری خالص دارایی‌های بتا ۸۵۰,۰۰۰ هزار ریال بوده است. سرقفلی ۱۰ ساله مستهلک می‌شود. در صورت‌های مالی تلفیقی گروه، سود حاصل از واگذاری شرکت بتا چند هزار ریال گزارش می‌شود؟

- (۱) ۱۰۰,۰۰۰
- (۲) ۲۵۰,۰۰۰
- (۳) ۲۷۸,۰۰۰
- (۴) ۳۵۰,۰۰۰

پاسخ سوال ۱۸:	
شرح	میلیون ریال
سرمایه گذاری در بتا در تاریخ تحصیل	$70\% \times 700 = 490$
سرقفلی در بتا در تاریخ تحصیل	$110 - 490 = 60$
هزینه استهلاک سه سال سرقفلی	$110 \div 3 = 37$
سهم از ارزش دفتری خالص دارایی در بتا در تاریخ واگذاری	$850 \times 70\% = 595$
سرقفلی (پس از کسر استهلاک)	$110 - 37 = 73$
سود حاصل از واگذاری شرکت بتا	$950 - 595 - 73 = 278$
پاسخ گزینه - ۳	

۱۹- شرکت (الف) طی سال ۱۳۹۲ در سهام سه شرکت زیر برای مقاصد کوتاه مدت سرمایه گذاری کرد و آن ها را به عنوان سریع معامله در بازار طبقه بندی نمود. اطلاعات این سرمایه گذاری ها در ۱۳۹۲/۱۲/۲۹ و ۱۳۹۳/۱۲/۲۹ به شرح زیر است:

خالص ارزش فروش (میلیون ریال)			
شرکت	بهای تمام شده	۱۳۹۲/۱۲/۲۹	۱۳۹۳/۱۲/۲۹
ت	۴۰۰	۱۰۰۰	۳۰۰
ب	۶۰۰	۵۰۰	۴۰۰
پ	۸۰۰	۲۰۰۰	۷۰۰

چنانچه این سرمایه گذاری ها به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش به حساب منظور شوند، زیان کاهش ارزش شناسایی شده برای سال منتهی به ۱۳۹۳/۱۲/۲۹ چند میلیون ریال است؟

- ۱) ۴۰۰
- ۲) ۳۰۰
- ۳) ۲,۰۰۰
- ۴) ۱,۴۰۰

پاسخ سوال ۱۹:

همانطور که در جدول زیر منعکس است، نظر به اینکه در سال ۱۳۹۲ ارزش پرتفوی سرمایه گذاری ها دارای مزاد ارزش نسبت به بهای تمام شده است و شرکت از روش اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش استفاده می نماید لذا در سال ۱۳۹۲ فاقد کاهش ارزش بوده و در سال ۱۳۹۳ دارای ۴۰۰ میلیون ریال زیان کاهش ارزش است.

شرح		میلیون ریال
بهای تمام شده سرمایه گذاری های سریع معامله		۱۸۰۰
خالص ارزش فروش سرمایه گذاری های سریع معامله در تاریخ ۹۳/۱۲/۲۹		۳۵۰۰
خالص ارزش فروش سرمایه گذاری های سریع معامله در تاریخ ۹۳/۱۲/۲۹		۱۴۰۰
زیان کاهش ارزش در تاریخ ۹۳/۱۲/۲۹		$1400 - 1800 = (400)$
پاسخ گزینه - ۱		

۲۰- طبق استاندارد حسابداری ۴ با عنوان ذخایر، بدهی های احتمالی و دارایی های احتمالی، مبلغ شناسایی شده به عنوان ذخیره باید بهترین برآورد از مخارجی باشد که برای تسویه تعهد فعلی در تاریخ ترازنامه لازم است. منظور از «بهترین برآورد» کدام است؟

- ۱) مبلغی که همواره به ارزش فعلی تنزیل شده است.
- ۲) مبلغی که همواره بر اساس توصیه کارشناسان مستقل تعیین می شود.
- ۳) مبلغی که منطقاً لازم است برای تسویه یا انتقال تعهد پرداخته شود.
- ۴) مبلغی که برای انعکاس رویدادهای آتی اثرگذار بر مبلغ مخارج مورد انتظار، تعدیل نمی شود.

پاسخ سوال ۲۰:

پاسخ گزینه - ۳

بندهای ۳۳ و ۳۴ استاندارد ۴:

بند ۳۳- مبلغ شناسایی شده بعنوان ذخیره باید بهترین برآورد از مخارجی باشد که برای تسویه تعهد فعلی در تاریخ ترازنامه لازم است.
 بند ۳۴- بهترین برآورد از مخارج لازم برای تسویه تعهد فعلی، مبلغی است که واحد تجاری به طور منطقی لازم است برای تسویه تعهد یا انتقال به شخص ثالث در تاریخ ترازنامه بپردازد. تسویه یا انتقال تعهد در تاریخ ترازنامه اغلب ناممکن یا غیر اقتصادی است. با این حال، برآورد مبلغی که واحد تجاری به طور منطقی لازم است برای تسویه یا انتقال تعهد بپردازد، بهترین برآورد از مخارج لازم برای تسویه تعهد فعلی در تاریخ ترازنامه است.

۲۱- با توجه به استاندارد حسابداری ۳۶ با عنوان ابزارهای مالی، ارائه کدام گزینه زیر در ارتباط با سهام خزانه درست نیست؟

- (۱) فروش سهام خزانه، منجر به شناسایی سود یا زیان می‌شود.
- (۲) مابه‌ازای دریافتی یا پرداختی بابت سهام خزانه، مستقیماً در حقوق مالکانه منعکس می‌شود.
- (۳) سهام خزانه ممکن است توسط خود واحد تجاری یا سایر واحدهای گروه تلفیقی خریداری و نگهداری شود.
- (۴) چنانچه واحد تجاری ابزارهای مالکانه خود را باز خرید کند، واحد تجاری باید این ابزارها را از حقوق مالکانه کسر کند.

پاسخ سوال ۲۱:

پاسخ گزینه - ۱

بند ۳۵ استاندارد ۳۶:

در صورتی که واحد تجاری ابزارهای مالکانه خود را باز خرید کند، این ابزارها (سهام خزانه) باید از حقوق مالکانه کسر شود. در زمان خرید، فروش، انتشار یا ابطال ابزارهای مالکانه خود واحد تجاری، نباید هیچ سود یا زبانی در صورت سود و زیان شناسایی شود. سهام خزانه ممکن است توسط واحد تجاری یا سایر اعضای گروه تلفیقی خریداری و نگهداری شود. مابه‌ازای پرداختی یا دریافتی باید بطور مستقیم در بخش حقوق مالکانه شناسایی گردد.

۲۲- شرکت (الف) ۸۰٪ از سهام دارای حق رأی شرکت (ب) را در تاریخ ۱۳۹۸/۴/۱ تحصیل کرد. یک ماه پس از تحصیل، شرکت (الف) کالایی به قیمت ۱۲ میلیون ریال را که بهای تمام شده آن ۹ میلیون ریال است، به شرکت (ب) فروخت. در ۱۳۹۸/۷/۱، شرکت (ب) ۱۰ میلیون ریال از کالای خریداری شده از (الف) را به قیمت ۱۵ میلیون ریال به اشخاص ثالث به فروش رساند. در تعدیلات تلفیق، بهای تمام شده کالای فروش رفته به‌منظور انعکاس در صورت سود و زیان تلفیقی چند میلیون ریال تعدیل می‌شود؟

- (۱) ۹/۶ - افزایش
- (۲) ۱۱/۵ - افزایش
- (۳) ۹/۶ - کاهش
- (۴) ۱۱/۵ - کاهش

پاسخ سوال ۲۲:

از دو روش زیر می‌توان این مسئله را حل نمود، نکته قابل توجه اینکه در این گونه موارد فقط کافی است سود تحقق نیافته موجودی پایان دوره را بدست بیاوریم و بر اساس آن تعدیلات را اعمال کنیم.

روش اول	
شرح محاسبات برای تعدیلات کاربرگی	میلیون ریال
سود ناخالص به فروش	$3 \div 12 = 25\%$
حذف فروش اصلی به فرعی	۱۲
حذف بهای تمام شده فروش اصلی به فرعی	۹
حذف بهای تمام شده مازاد فرعی	$10 \times 25\% = 2.5$
سود تحقق نیافته موجودی پایان دوره	$2 \times 25\% = 0.5$
تعدیل بهای تمام شده در تعدیلات تلفیق	$9 + 2.5 = 11.5$
پاسخ گزینه - ۴	
روش دوم	
شرح محاسبات برای تعدیلات کاربرگی	میلیون ریال
سود ناخالص به فروش	$3 \div 12 = 25\%$
حذف فروش	۱۲
سود تحقق نیافته موجودی پایان دوره	$2 \times 25\% = 0.5$
حذف بهای تمام شده	$12 - 0.5 = 11.5$
پاسخ گزینه - ۴	

۲۳- اطلاعات زیر در مورد عملیات تولیدی شرکت (الف) برای یک دوره معین در دسترس است:

هزار ریال	
۱۰۰,۰۰۰	بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره
	موجودی کالای در جریان ساخت:
۱۵,۰۰۰	اول دوره
۲۰,۰۰۰	پایان دوره
۳۰,۰۰۰	دستمزد مستقیم طی دوره
۴	مواد مستقیم مصرف شده طی دوره
۴۵,۰۰۰	سربار ساخت طی دوره
	مبلغ مواد مستقیم مصرف شده طی دوره چند هزار ریال است؟
	(۱) ۲۵,۰۰۰
	(۲) ۳۰,۰۰۰
	(۳) ۳۵,۰۰۰
	(۴) ۱۰۰,۰۰۰

پاسخ سوال ۲۳:

	جدول بهای تمام شده کالای ساخته شده	میلیون ریال
پاسخ گزینه ۲ -	مواد مستقیم مصرف شده طی دوره	۳۰,۰۰۰ ← ؟
	دستمزد مستقیم طی دوره	۳۰,۰۰۰
	سربار ساخت طی دوره	۴۵,۰۰۰
	جمع هزینه های تولید	۱۰۵,۰۰۰
	موجودی کالای در جریان ساخت اول دوره	۱۵,۰۰۰
	موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره	(۲۰,۰۰۰)
	بهای تمام شده کالای ساخته شده	۱۰۰,۰۰۰

۲۴- بودجه سربار ثابت، ساخت شرکت تولیدی (ب) برای ماه آینده معادل ۴۸ میلیون ریال، بودجه مقدار تولید معادل ۱۲,۰۰۰ واحد محصول و بودجه مقدار فروشی معادل ۱۱,۷۲۰ واحد محصول تعیین شده است. در حال حاضر روش هزینه یابی شرکت برای مقاصد مدیریت، روش جذبی است. اگر شرکت (ب) در ماه آینده به جای روش جذبی از روش متغیر استفاده کند، این تغییر روش چه تأثیری بر سود بودجه شده ماه آینده دارد؟ (موجودی کالای ساخته شده و در جریان ساخت در اول ماه وجود ندارد)

- سود بودجه شده ماه آینده به مبلغ ۱,۱۲۰,۰۰۰ ریال کمتر خواهد شد.
- سود بودجه شده ماه آینده به مبلغ ۱,۱۲۰,۰۰۰ ریال بیشتر خواهد شد.
- سود بودجه شده ماه آینده به مبلغ ۳,۹۲۰,۰۰۰ ریال بیشتر خواهد شد.
- سود بودجه شده ماه آینده به مبلغ ۳,۹۲۰,۰۰۰ ریال کمتر خواهد شد.

پاسخ سوال ۲۴:

تفاوت دو روش هزینه یابی جذبی و مستقیم

- سربار ثابت ساخت در هزینه یابی جذبی (کامل) به میزان فروش رفته به هزینه منظور می گردد ولی در هزینه یابی مستقیم (متغیر) کل سربار ثابت ساخت پیش بینی شده به عنوان هزینه دوره تلقی می گردد.
- سربار ثابت ساخت در هزینه یابی جذبی جزو بهای تمام شده محصول است ولی در هزینه یابی مستقیم جزو هزینه های دوره می باشد.
- زمانی که تولید طی دوره بیشتر از فروش طی دوره باشد سود به روش جذبی بیشتر و زمانی که تولید کمتر از فروش باشد سود به روش متغیر بیشتر و در صورتی که تولید و فروش برابر باشد سود بر اساس هر دو روش یکسان است.
- در هزینه یابی جذبی انحراف حجم یا ظرفیت محاسبه می گردد ولی در هزینه یابی مستقیم انحراف حجم یا ظرفیت وجود ندارد.
- بدیهی است انحرافات هزینه های متغیر (مواد مستقیم، دستمزد مستقیم و سربار متغیر ساخت) در صورت وجود، در هر دو روش هزینه یابی محاسبه و در صورت حساب سود و زیان منظور خواهند شد.

	شرح	واحد / ریال
	مقدار تولید	۱۲,۰۰۰
	مقدار فروش	۱۱,۷۵۰
	مازاد تولید	۲۸۰
	سهم هر واحد محصول از سربار ثابت	$48.000.000 \div 12.000 = 4.000$
پاسخ گزینه ۱ -	سهم موجودی کالای پایان دوره از سربار ثابت	$280 \times 4.000 = 1.120.000$

با توجه توضیحات یاد شده و محاسبه روش جذبی به شرح جدول فوق، نظر به اینکه در روش متغیر سهم موجودی کالای پایان دوره از سربار ثابت به عنوان هزینه دوره تلقی خواهد شد لذا سود بودجه شده ماه آتی به میزان ۱,۱۲۰,۰۰۰ ریال کمتر خواهد شد.

- ۲۵ - اطلاعات زیر مربوط به عملکرد ماه گذشته شرکت تولیدی (الف) است:
- مبلغ درآمد فروش در نقطه سر به سر ۶,۷۵۰,۰۰۰ ریال
- نسبت هزینه های متغیر به فروش ۷۵٪
- اگر زیان عملیاتی شرکت در ماه گذشته ۲۴۰,۰۰۰ ریال باشد، درآمد فروش شرکت در ماه گذشته چند ریال است؟
- (۱) ۴,۷۱۰,۰۰۰
- (۲) ۵,۷۹۰,۰۰۰
- (۳) ۶,۰۳۰,۰۰۰
- (۴) ۶,۵۱۰,۰۰۰

پاسخ سوال ۲۵:

$$\text{هزینه ثابت شرکت} = \frac{F}{1-75\%} = 1.687.500$$

$$6.750.000 =$$

$$\text{فروش در ماه گذشته} = \frac{1.687.500 + (240.000)}{1-75\%} = 5.790.000$$

پاسخ گزینه ۲ -

- ۲۶ - درجه اهرم عملیاتی شرکت تولیدی (ب) در سطح فروش ۲۰۰ میلیون ریال و سود عملیاتی ۲۴ میلیون ریال، ۱/۸ است. اگر حجم فروش شرکت به میزان ۵٪ افزایش یابد (قیمت فروش هر واحد محصول ثابت است)، سود عملیاتی آن چند ریال خواهد شد؟

- (۱) ۲۶,۱۶۰,۰۰۰
- (۲) ۲۵,۲۰۰,۰۰۰
- (۳) ۲۴,۶۶۷,۰۰۰
- (۴) ۴۳,۲۰۰,۰۰۰

پاسخ سوال ۲۶:

$$\text{هزینه های متغیر - فروش} = \frac{\text{اهرم عملیاتی}}{\text{سود عملیاتی}}$$

$$\text{هزینه های متغیر} = \frac{200 - VC}{24} = 1.56/8$$

شرح	میلیون ریال
فروش	۲۰۰
هزینه های متغیر	(۱۵۶/۸)
حاشیه سود ناخالص	۴۳/۲
سایر هزینه های فروش، اداری و عمومی	(۱۹/۲)
سود عملیاتی	۲۴
افزایش حاشیه سود ناخالص به میزان ۵٪	۴۵/۳۶
سایر هزینه های فروش، اداری و عمومی	(۱۹/۲)
سود عملیاتی	۲۶/۱۶

پاسخ گزینه ۱ -

۲۷- شرکت (الف) برای هزینه‌یابی محصولات خود، از سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای استفاده می‌کند. اطلاعات اولین دایره تولیدی شرکت برای یک دوره معین به شرح زیر است:

مواد مستقیم مصرف شده در اولین دایره	برای ۲,۰۰۰ واحد هر واحد ۴,۵۰۰ ریال
هزینه‌های تبدیل	۱۳,۳۴۰,۰۰۰ ریال
ضایعات عادی	۵٪ آحاد وارده به تولید
ضایعات واقعی طی دوره	۱۵٪ واحد
ارزش فروش هر واحد ضایعات	۳,۰۰۰ ریال

درآمد فروش ضایعات عادی به‌عنوان صرفه‌جویی در هزینه‌های ساخت محسوب می‌شود. ساخت هر واحد محصول نیاز به مصرف یک واحد مواد مستقیم دارد. هیچ‌گونه موجودی در ابتدا و پایان دوره وجود نداشته است. تمام ضایعات در پایان عملیات این دایره شناسایی می‌شود. بهای تمام شده هر واحد محصول تکمیل شده در این دایره و انتقالی به دایره بعد چند ریال است؟

- (۱) ۱۱,۰۰۰
- (۲) ۱۱,۲۰۰
- (۳) ۱۱,۶۰۰
- (۴) ۱۱,۸۰۰

پاسخ سوال ۲۷:

جدول معادل آحاد کالای ساخته شده		
شرح	مواد	تبدیل
کالای تکمیل شده (۱۵۰=۱۵۰-۲۰۰)	۱۸۵۰	۱۸۵۰
ضایعات غیر عادی (کل ضایعات منهای ضایعات عادی)	۱۵۰-۱۰۰=۵۰	۱۵۰-۱۰۰=۵۰
جمع	۱۹۰۰	۱۹۰۰

بهای تمام شده هر واحد		
مواد	۹,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰۰×۴۵۰۰=
تبدیل	۱۳,۳۴۰,۰۰۰	
درآمد حاصل از فروش ضایعات عادی (کاهنده بهای تمام شده هر واحد)	(۳۰۰,۰۰۰)	۳۰۰×۱۰۰=
جمع خالص هزینه‌های تولید	۲۲,۰۴۰,۰۰۰	
معادل آحاد کالای ساخته شده	۱,۹۰۰	
بهای تمام شده هر واحد	۱۱,۶۰۰	۲۲,۰۴۰,۰۰۰÷۱,۹۰۰=

پاسخ گزینه - ۳

۲۸- اطلاعات زیر در ارتباط با شرکت (ب) که از سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای استفاده می‌کند، برای یک دوره معین موجود است:

مقدار تولید محصول - واحد	بودجه شده	واقعی
سربار متغیر ساخت - هزار ریال	۱,۹۲۵	۲,۰۷۰
ساعت کار مستقیم کارکنان	۱۱,۵۵۰	۱۴,۹۰۴
	۵,۷۷۵	۸,۲۸۰

مبالغ انحرافات سربار متغیر ساخت چند هزار ریال است؟

انحراف هزینه	انحراف کارایی
(۱) ۳,۳۵۴ - نامساعد	۴,۱۴۰ - نامساعد
(۲) ۱,۶۵۶ - مساعد	۳,۷۲۵ - نامساعد
(۳) ۱,۶۵۶ - مساعد	۲,۰۷۰ - نامساعد
(۴) ۱,۶۵۶ - مساعد	۴,۱۴۰ - نامساعد

پاسخ سوال ۲۸:

سربار متغیر واقعی - (ساعات کار واقعی × نرخ جذب سربار متغیر)	۱۱,۵۵۰,۰۰۰	= ۲۰۰۰
نرخ جذب سربار متغیر	۵,۷۷۵	
سربار متغیر واقعی - (ساعات کار واقعی × نرخ جذب سربار متغیر)	سربار متغیر واقعی - (ساعات کار واقعی × نرخ جذب سربار متغیر)	
انحراف مساعد	انحراف مساعد = ۱,۶۵۶,۰۰۰ = ۱۴,۹۰۴,۰۰۰ - (۸,۲۸۰ × ۲,۰۰۰)	
نرخ جذب سربار متغیر × (ساعات کار واقعی - ساعات کار استاندارد برای تولید واقعی)	نرخ جذب سربار متغیر × (ساعات کار واقعی - ساعات کار استاندارد برای تولید واقعی)	
انحراف نامساعد	انحراف نامساعد = (۴,۱۴۰,۰۰۰) = (۶,۲۱۰ - ۸,۲۸۰) × ۲,۰۰۰	

ساعات کار استاندارد $5,775 \div 1,925 = 3$

ساعات کار استاندارد برای تولید واقعی $2,070 \times 3 = 6,210$

پاسخ گزینه - ۴

۲۹- مبلغ سرمایه‌گذاری اولیه شرکت (الف) برای خرید و نصب ماشین‌آلاتی جدید، ۶۰,۰۰۰ میلیون ریال برآورد شده است. ارزش فعلی جریان‌های نقدی ورودی حاصل از بهره‌برداری این ماشین‌آلات در طول عمر آن، با به‌کارگیری نرخ‌های مختلف تأمین مالی به شرح زیر برآورده شده است:

نرخ هزینه تأمین مالی	ارزش فعلی جریان‌های نقدی ورودی آتی (میلیون ریال)
۱۰٪	۶۴,۶۰۰
۱۵٪	۵۸,۲۰۰
۲۰٪	۵۲,۱۰۰

نرخ بازده داخلی سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات مزبور:

- ۱) کمتر از ۱۰٪ است.
- ۲) بین ۱۰٪ و ۱۵٪ است.
- ۳) بین ۱۵٪ و ۲۰٪ است.
- ۴) بیشتر از ۲۰٪ است.

پاسخ سوال ۲۹:

با توجه به اینکه نرخ بازدهی داخلی (IRR)، نرخ است که با آن ارزش فعلی جریان‌های نقدی ورودی آتی برابر با صفر می‌شود، لذا با توجه به سوال همانطور که مشخص است نرخ که وجود خواهد داشت حتماً بین ۱۰٪ و ۱۵٪ خواهد بود تا ارزش فعلی جریان‌های نقدی آتی را برابر با ۶۰,۰۰۰ میلیون نماید.

پاسخ گزینه ۲ -

۳۰- کدام یک از عبارات زیر درست است؟

- ۱) هزینه از دست دادن فرصت‌ها در تصمیم‌گیری هزینه مربوط محسوب می‌شود.
- ۲) رعایت یکنواختی ایجاد می‌کند که هزینه‌ای که در یک تصمیم‌گیری مربوط است، در تصمیم‌گیری‌های دیگر نیز مربوط محسوب شود.
- ۳) ارزش فروش نقدی تجهیزات و ماشین‌آلات موجودی که در نظر است با تجهیزات و ماشین‌آلات جدید جایگزین شود، جزء اطلاعات مربوط محسوب نمی‌شود.
- ۴) ارزش دفتری ماشین‌آلات موجودی که در نظر است از طریق ماشین‌آلات جدید جایگزین و واگذار شود، در تصمیم‌گیری درباره این جایگزینی، جزء اطلاعات مربوط محسوب می‌شود.

پاسخ گزینه ۱ -

پاسخ سوال ۳۰:

هزینه بر مبنای ارتباط با فرایند برنامه ریزی، کنترل و تصمیم‌گیری شامل موارد زیر است:

۱- هزینه‌های قابل کنترل و غیر قابل کنترل:

اگر یک مدیر بخواهد سطح یکی از اقلام هزینه را کنترل کند و یا به شدت تحت تاثیر قرار دهد آن هزینه قابل کنترل نامیده می‌شود. هزینه‌هایی که یک مدیر نتواند آن را تا حد زیادی تحت تاثیر قرار دهد در زمره هزینه‌های غیر قابل کنترل آن مدیر تلقی می‌شود.

۲- هزینه‌های ثابت غیر قابل اجتناب و اختیاری:

چنانچه هزینه‌های ثابت در اثر نگهداری وسایل و تجهیزات فیزیکی باشد این هزینه‌ها ی غیر قابل اجتناب می‌نامند و در اثر یک تصمیم‌گیری اتفاق افتاده و در کوتاه مدت نتوان از آنها اجتناب کرد برای مثال اگر در در یک شرکت حتماً حقوق مدیر عامل باید پرداخت شود حقوق مدیر عامل به عنوان غیر قابل اجتناب می‌باشد و به طور مشابه هزینه استهلاک ماشین‌آلات کارخانه به عنوان هزینه‌های غیر قابل اجتناب می‌باشد زیرا در کوتاه مدت به راحتی قابل تغییر نمی‌باشد. و هزینه‌های قابل اجتناب همان هزینه‌های اختیاری است و این قبیل هزینه‌ها دائمی نمی‌باشد مانند هزینه تحقیق و توسعه، تبلیغات و حقوق مدیران در سطوح عملیاتی جزء هزینه‌های قابل اجتناب می‌باشد.

۳- هزینه‌های مربوط و غیر مربوط:

هزینه‌های مربوط هزینه‌های هستند که مرتبط با یک فعالیت باشد که اولاً در بین راه‌های مختلف متفاوت می‌باشد و ثانیاً برای تصمیم‌گیری‌های شرکت مفید می‌باشند و چنانچه برخی از فعالیتهای اقتصادی شرکت تعقیب کند و یا حذف شود ممکن است که این هزینه نیز حذف شوند. هزینه‌های نامربوط هزینه‌های هستند که مدیر روی آنها قابلیت تاثیر گذاری را ندارند مانند هزینه‌های ریخته شده و هزینه‌های ثابت غیر قابل اجتناب.

۴- هزینه فرصت:

ارزش هر فرصتی که به خاطر پرداختن به فعالیت دیگر از آن فرصت صرف نظر می‌شود و به بیان دیگر هزینه از دست رفتن به عنوان مزیتی تعریف شده است که به واسطه خود داری از انجام یک راه کار به خاطر پرداختن به کار دیگر فدا می‌شود. مثلاً موجودی نقد یک شرکت را می‌توان در تولید و فروش محصول به کار برد یا اینکه آن را در یک بانک سرمایه‌گذاری نمود حال اگر راه کار اول انتخاب شود سودی که میتوان از راه کار دوم بدست آورد رابه عنوان هزینه فرصت است که به خاطر راه کار اول از دست می‌رود هر چند که این هزینه‌ها در دفاتر حسابداری ثبت نمی‌شوند اما جزء فوق العاده مهم و مربوط در تصمیم‌گیری می‌باشند.

۵- هزینه‌های ریخته:

به هزینه‌های اطلاق می‌شوند که در گذشته رخ داده و در نتیجه بر تصمیمات و هزینه‌های اثر ندارد و نمیتوان آن را از طریق انجام اقدامات فعلی یا اتی برگشت داد و در آنها تعقیبی ایجاد نمود.

مثال بارز اینگونه هزینه‌ها، هزینه تحصیل تجهیزاتی که قبلاً خریداری شده است.

هزینه‌های ریخته در واقع همان هزینه‌های ثابت غیر قابل اجتناب می‌باشد.

۶- هزینه‌های تفاضلی:

به اختلاف بین دوره کار مختلف گفته می‌شود.

۷- هزینه‌های نهایی و هزینه‌های متوسط:

هزینه نهایی به معنای هزینه اضافی ناشی از تولید اضافی یک واحد محصول است.